

مدیر کل

جلال الدین الحسینی مؤید الاسلام
صاحب امتیاز روزنامه هفتگی
و یومیة (جبل المتین)
(عنوان مراسلات)
طهران خیابان لاله زار
نام مدیر میرزا سید حسن کاشانی
دبیر آقا شیخ یحیی کاشانی
غیر از روزهای جمعه همه روزها
طبع و توزیع میشود

یومیة
جبل المتین

۱۳۱۱

طهران

قیمت اشتراك سالانه

طهران ۴۰ قرن
سایر بلاد داخله ۴۵ قرن
روسیه و قفقاز ۱۰ مانت
سایر ممالک خارجه ۳۰ فرانک
(قیمت يك نسخه)
در طهران يكصد دینار
سایر بلاد ایران سه شاهی است
قیمت اعلان مطبوعه
دو قران است

روزنامه یومیة ملی آزاد سیاسی اخباری تجاری علمی ادبی مقالات عام المنفعه

با امضا قبول و درانتشارش اداره آزاد است

شبه ۹ جمادی الاخری ۱۳۲۵ هجری قمری و ۱ مرداد ماه جلالی ۸۲۹ و ۲۰ ژوئیه ۱۹۰۷ میلادی

خدمت بزرگ

(آفرین بر وزیر مالیه)

مسئله قرض روس و اداء يك مبلغ عمده در اسام
موعد يك امر معظمی است که امروزه بر جمیع سهام
ملکی و ملی مقدم است و اگر لاجرم غفلت شود مملکت و
وطن در خطر میافتد در نمره های قبل شرحی راجع بدین فقره
نوشتیم و خاطر محترم و کلاء و وزیر مالیه را متوجه
ساختیم که موعد قسط نزدیک است و ۱۴ ژوئیه باید مبلغ
گرامندی پرداخته شود و الا چنین و چنان خواهد شد ولی
در باطن نهایت مضطرب و متزلزل بودیم و باره اطلاعات
ما را تهدید بتمویق میکرد از یک طرف مسیو نوز بعد از
آنکه مایوس شد و دانست که دیگر شغل وزارت بدیشان
رجوع نخواهد شد نظر بخوش نفسی و نمک شناسی
طوری اوضاع گمرک را پریشان و عایدات او را صرف
و خرج کرد که بعلاوه نبودن وجه نقد امید اصلاح هم
در اداره گمرک باقی نبود و وقت رفتن وجد کسان
میرقصید و میگفت ورود روس نزدیک شد قسط حتما
نمیرسد و کار بکام میشود و نهایت بلجیکان بر عالمیان
واضح میشود — از طرف دیگر حوالجات بی دربی و
خرج تراشی زیاد طوری بود که هر بیننده تصور میکرد
تعمدا برای پیش آوردن یکجاده نا کوار چنین تفرقه در
وجوه گمرکی میافکنند — گذشته از اینها محل این قسط
از کمراک شمالی و ورود جهازات بحر خزر است و در این
اواخر تمام صاحبان جهازات یکباره تعطیل کردند حمل
و نقل مال التجاره را سکنه زدند — سمت کرمانشاهان
و نیز آب رودخانه طغیان کرده فرو گرفته است بجدیکه

عبور و مرور سخت و دشوار گردیده و قایم طرف جنوب
نیز ممد علت کشته با اینحال پرداختن این مبلغ در این
مدت اندک کاری مشکلی و عمل صعب است — صدور
بروآتم مخمل است و مخارج لازمه مانع از اجتماع وجوه
است خصوص مخارج قشونی که برای واقعه سالار
الدوله پیش آمد و حتمی بود —

دیروز شنیدیم جناب وزیر مالیه مبلغ قسط را ایتام
پرداخته و خاطر عموم را از این تشویب آسوده کرده
اند گویند مردی درست قول و معتبر لکن باور کردن
قدری اشکال داعت و نوشتن در اوراق روز نامه مشکلت
بود — لذا با اکثر مشاغل بنفقه خدمت جناب وزیر
مالیه رفته صحت و سقم مسئله را استفسار کردیم معلوم
شد مطلب صدق و بیان واقع است بلکه در چهارم ژوئیه
که ده روز پیش از موعد بود کاملاً پرداخته و منقذ عظیم
بر سر ملت و دولت نهاده اند حال اینکار سحر است یا
معجزه یا قوت علم یا کمال مراقبت یا غیر تمندی یا بی طمعی
هر چه میخواهید نام بگذارید همین قدر معلوم شد که در
بین جنس ایرانی این نوع وجودهای با کفایت عالم پیدا
میشود و محتساج بادم آوردن از آمریکا و ژاپون و
فرنگ نیست بشرطیکه آنها را صدمه نزنند و بحکومت کردستان
و معاشرت با کرد و لر نگرمانند

گویا بهمه جهت تدارک اینوجه در مدت چهل روز
بیشتر نشده است در عین اینکه تجارت در نهایت کساد و
بیروقی است و امور تمام بلاد مخمل است البته شنیده اید
که مدتی اجزاء کمراک آذربایجان تعطیل عمومی کردند
و باینواسطه مبلای بر کمراک خسارت وارد آمد روزنامه
اللواء در ضمن اخبار ایران مینویسد و کیل تجارت روس

در طهران که کساد است از کسادى تدا داشته است که اگر مجبوراً بساط خود کرد — با اینحال دلیل است بر منافع خاتین حیف و میل غیورانه وزیر مالیه را از هم پاره کرد و آن خوشحالیهایی را این همه سر و صدا مستخدمین مقدمه کار خوبی ریخته بودند داده مترصد بودند ۱۴ ژوئیه را بیاورد ملت را باین يك كلمه تستفتیان

ضمناً هم بعد از مالیه بگذارند و در تر دهند — چه فایده که و دود از دل پردرد راسراین و آن بیرون ایراد بگیرند اما خدا بفرماید که سخت دشمن کمین تلافی هستند شاید یکی از خوی خیالات باطله را میکند دولت است؟ جواب در دیگران بدانند و اگر ند مراده و خصوصیت نام در روز نامه بکنیم

بهر حال ما از جن بزرگ را که وزیر مالیه صمیمی را از ایشان مینمائید (مکتب) در شب پنجشنبه ۹ جمعی و مکتوب از حضرت (همان قد بلند که اسم آورد بمطبعه باسم آقا سید نایب السالطه قوی بازار و گفت که در تمام مطبعه چاپ مینمائید؟ آقا سید

در طهران که گویا مقصودش رئیس بانک استقراضی است از کسادی تجارت ایران شکایت نموده و اظهار داشته است که اگر تا چند ماه دیگر وضع همین طور باشد مجبوراً بساط خود را بر چیده بروسیه مراجعت خواهد کرد — با اینحال دخل کمربک کفای این مبلغ را دادن دلیل است بر منافع بزرگی که همه ساله عاید میشد و خائنین حیف و میل میکردند دماغ خائنین را این حرکت غیورانه وزیر مالیه بر خاک مالید و سلسله خیالاتشان را از هم پاره کرد انجمنالسری، ان صحبتهای مخفی، ان خوشحالیهای زیادان و عدو و عید همه یکدفعه متلاشی شد این همه سر و صدا، این شورش افواج و وسایل مستخدمین مقدمه کار بود فکری در سستی کرده ورنک خوبی ریخته بودند بحریف هم دستور العملهای لازمه داده مترصد بودند که کردش خورشیدیا کره زمین روز ۱۴ ژویرا بیاورد تابی درنک شروع بکار کنند و جواب ملت را باین یک کلمه بدهند (قضی الامر الذی فیہ تستفتیان)

ضمناً هم بعد از خرابی بصره کناره را گردن وزیر مالیه بگذارند و در ترد اهل عالم مقصر و خائنش قلم دهند — چه فایده که ورق برکش ورنکی دیگر پیدا شد و دود از دل پردرد برآمد حال لازم نیست غضب درونی و اسرین و آن بیرون بیاورید و پناه بر فلان و بهمان ایراد بگیرند اما خدا وزیر مالیه را از گزند اعداء حفظ بفرماید که سخت دشمنان از او رنجیده خاطر شده و در کمین تلاقی هستند

شاید یکی از خوانندگان بیرسد آخر کیست که این خیالات باطله را میکند و اینطور دشمن استقلال ملت و دولت است؟ جواب فرمایش ایشان را من که نمیدانم شاید دیگران بدانند و اگر ندانند واریسی کنند که کمی باروسها مراوده و خصوصیت نامه دارد بمامم اشاره بکنند تا درج در روز نامه بکنیم

بهر حال ما از جانب خود و تمام ملت این خدمت بزرگ را که وزیر مالیه کرده کاملاً منظور داشته تشکرات صمیمی را از ایشان مینمائیم

(مکتوب شهری)

در شب پنجشنبه ۲۹ جمادی الاول صورت تلگرافی جمعی و مکتوب از حضرت عبدالعظیم مجرر شیخ فضل الله (همان قد بلند که امش را نمیدانیم شخصاً میشناسیم) آورد بمطبعه باسم آقا سید مرتضی واقعه در کار و السرای نایب السلطنه قوی بازارچه می کور که چاپ نمایند و گفتم که در تمام مطبعه ها برده ایم چاپ کرده اند و شما چاپ مینمائید؟ آقا سید مرتضی مقبل شد که چاپ نماید

اجزای مطبعه که وطن پرست و غیورند آقا سید مرتضی را مانع شدند که شایسته نیست احیی چاپ نکرده شما این بدنامی را قبول کنید سید مرتضی متاثر نشد اجزای مطبعه متمهد شدند که طبع نه نمایند آقا سید مرتضی مجبور شد رد کرد بهمان مجرر بعد از آنکه مایوس شد روز دو شنبه ۳ جمادی الثانیه شیخ علی اصغر تعزیه خوان و سیدی دیگر آمدند و بگدستگاه چرخ از آقا سید مرتضی خریدند به مبلغ یکصد و سی تومان شب سه شنبه جلو دار و آبدار عضدالملک آمدند و پول را تسلیم نموده بار سه قاطر نموده بردند در جانخانی جا دادند بقیه انساب انرا شب چهار شنبه آمدند بردند در حضرت عبدالعظیم و جای دستگاه چرخ فعلاً در کارخانه آقا سید مرتضی خالی است و اجزای تیکه از مطبعه برای چاپ برده اند چهار نفر ند بقرار ذیل

ورق زن مشهدی ابراهیم کربلانی محمد حسین
ورق انداز جعفر آقا خواهرزاده آقا سید مرتضی

چرخ کش میرزا هادی نورد تاب سید رضا پسر
خود آقا سید مرتضی جای این چرخ در حضرت عید
العظیم در طویله منزل کربلانی عباسعلی است فعلاً اگر
تغیر ندهند (امضا محفوظ)

(اخبار کرمان)

دو نفر مرد دو تن خواهر زاده خود را که متهم به حشاش بودند کشته غیرت و عصیب بخرج داده اند اسنای از تعدیات کلا تر جدید خود ولی خان پسر مرحوم وکیل الملک بستوه آمده شکایت بحکومت برده اورا عزل کردند اهالی اقطاع از تعدیات عدل السلطان پسر مرحوم وکیل الملک شاکی در تلکرافخانه متحصن پاره از عدم اخراجات بستوه آمده چشم پوشیده رفتند پاره منتظر فرج از راه آسمانند

نظار کرمان را استشهاد تمام می نمایند از مجلس عزل انها را بخواهند تلکرافات مینمایند انها نیز منتظرند این امر صورت بگیرد آسوده شده مشغول کسب و قیبری خود باشند

نظامنامه هنوز نرسیده اگر هم برسد بدون مامور مخصوص وطن پرست حاصلی ندارد در خواست عزل نظار بجهت این است که رعایای متظلم بمقتضای الفریق یتشبت بکل حشیش رو بانها میروند انها نیز جزئی حرارتی پیدا کرده یا ور انها شده که باید دادخواهی از مظلوم نمایند و هر روز واقعات را بمجلس تلکرافی میکردند لهذا محض قدرت نمائی در مقام خلع انها بر آمدند که مجدداً آبها کل آلود شود که از ستون بستون فرج است

املاک موقوفه تکیه مرحوم وزیر که منتصر الممالک
بالحکم شرع و عرف منصرف بود یکدفعه دو روز قبل
به یک تلسکرافی طهران آقا زاده میرزا علی محمد
ماورین چند با چماق الملک و شمشیر الدوله و عش
پر خان فرستاده محصول او را ضبط کرده به براند حکومت
سلامتی خود را در سکوت میداند میگویند تلسکرافی
طهران از بحر العلوم کرمانی بوده که آقا زاده را
تحریر در ضبط نموده بجه عنوان معلوم نیست شاید
طهران غائبه بر پا شد ۱۱۱

(*) اخبار شهری (*)

شورش مستخدمین توپخانه و زنبور کخانه چند روز
است که انظار را متوجه کرده است روز پنجشنبه هفتم
در خیابان لاله زار همه غریبی احساس میشد از دهام
صاحب منصبان و تاینهای توپخانه و جمعیت تماشاچی
حالت عجیبی نشان میداد بیچارگان پناهی جز در خانه وزراء
و بالاخره مجلس مقدس ندارند آنها تکیه خیلی زیر دست
و چلاکد و توانسته اند مواجب خود را تا یکدرجه وصول
کنند یکسال حقوقشان عقب افتاده آنها که دست و پا
ندارند از دو سال و سه سال و چهار سال را طلب دارند
درب خانه وزیر داخله را بقانون سابق بسته و مانع از
ورود متظلمین بودند این معنی بر شورش قلب آنها افزود
و بنای داد و فریاد را گذاشته خواستند در را خراب
کنند صاحب منصبان مانع شده بهر شکل بود جلو گیری
کردند و تکیه رسوائی زیاد شد در خانه را گشوده معذرت
بدر از کتاف خواستند که چون سالار الدوله مقصر در اینجا
تشریف دارند لذا مظلومان را برای خاطر مقصر راه ندادیم
آدم متحیر است چه بگوید اگر سفیر انگلیس برکت کند که
اگر بست اعتبار ندارد و نباید سفیر از مقصر نگاهداری
کند چرا خودتان او را بعد از آنکه از ما گرفتید پناه داده
حمایت میکنید و مانع از مجازات او میشوید چه جواب
خواهند داد وقتی در مسئله حاجی ملک بسفیر روس ایراد
میکند که نگاه داشتن مقصر عدلیه خلاف قانون است با
دست اشاره بیعضی نقاط میکند و میگوید باغبان سفارت
فرانس چرا بول سفارت را خورده بخانه فلان آقا پناهنده
میشود از و نگاهداری میکنند این امر اگر چه خلاف
قانون است لکن معمول مملکتی است آخر تا چند ما
ملت باید گرفتار جهالت وزراء ار باب حل و عقد باشیم
ووجه المصلحه نادانی بگردیم

زنها ی زیادی نیز که هشت روز است در میدان
توپخانه متوقف و نالاند و از بی بضاعتی و فرسیدن حقوق
شان گرسنه مانده اند کنار خیابان لاله زار نشسته و بر
فلاکت خود گریان بودند آخر بیوزن با چند طفل

صغیر در شهر طهران که کثرت خرجش قبل را از با
در میاورد چه خاک بر سر کند حقوق این در ماندگان
نیز زیاده از یکسال است عقب افتاده - منتهی کاروزراء
ما آنستکه در جواب بله چشم درست میشود در فکر هستیم
بروید آسوده باشید در تدارکیم . . . بگویند اینها
که آب و نان اطفال نمیشود خدا رحم کند -

شخصی هم این اینام لقب یکی از مجاهدین نامی را دزدیده
و بروی خود نهاده اینک چند روز است کشف شده و بر
مردم آشکار گردیده است چون جریده فریده عراق عجم
این واقعه را نوشته ما شرح نمیدهیم لکن از انجمن
محترم مجاهدین قزوین متعنی هستیم ملتفت باشند که
ادیب الذاکرین و المجاهدین کرمانی است و دامانش از
لوٹ کدائی و کلاشی متزه است -

قطعه از کوچه عباس آباد که فرار کرده بخانه آقا
سید حسن پناهنده شده بود آقا راه نداده اند گویا اشتباه
این خطا واقع گشته و چون ملتفت شدند مجددا دیوار را
خراب کرده و بروست کوچه افزوده اند از این حق شناسی
متشکریم که استبداد نکرده و بحق خود قناعت فرموده اند
- آصف الدوله چون از محاکمه قبری کسل شده و
کرمی هوا نیز اذیت میکرده به بیلاق تشریف
فرما شده و از درد سر آسوده شده اند ۱۱۱
اگر چه اخبار ذیل گفته شده ولی محض آنکه
هموطنان مسبوق شوند که جزئی و کلی حرکات و سکنات
ما را خارجه ملتفت هستند و کوس رسوائی ما را در
عالم میکوبند بترجمه ذیل اقدام شد

ترجمه از روز نامه (بر زوی ویدو موستی)
روسی منطبقه در بطرز بورغ شماره ۱۳۲ بتاریخ هشتم
ایون مطابق هفتم جمادی الاولی

از اغتشاش شیراز مشروحا به مجلس خبر رسید
که علمای استبداد طلب بتحریر و حمایت قوام الملک
حاکم (پیشکار) شیراز شمر را بهم زده اند عالم روحانی و
محبوب قلوب اهالی جناب آمیرزا از این واقعه بر
آشفته و با روحیان همراهِ خویش اهل بازار و کسبه
را جمع کرده و در تلسکرافخانه دولتی متحصن میشوند
روز دیگر که جناب آمیرزا بحمام تشریف میرند آدمهای
قوام الملک ایشانرا گرفته و میبرند در آن حین اخوان
آقا سید جواد و آقا سید احمد رسیده و میخواهند از
آمیرزا حمایت نمایند چون این خبر بقوام الملک میرسد میفرستند
این دو نفر را نیز بگیرند ماورین حکومت میروند و
بافتضاح و سفاکی هر دو را گرفته و می آورند بعد بر
حسب امر قوام الملک الاشی عربان و بی با لان
حاضر نموده و این دو نفر سید را سوار کرده و در

کوچه و بازار میکرد
در خانه امام جمعه
نیکند سر بر ما پس
و تبعید قوام الملک
زحمتان خوب نشد
کنان و محترما در
تعدیات و اجحافات
معرفت کامل در حق
طهران حکم تبعید
و صریحا اظهار مید
بکسی مسئولیت وار
(کس)

از لندن مور
اظهار داشته که بنابر
هندوستان بعمل آور
منع اجتماع اهالی بق
از انتشار و سرایت
در اغتشاش هم تخنید
هنوز نمیتوانم حضار
انقلاب شده باشد و
مجددانه تا آخرین در
بعضی اینکه علت مر
خواهد شد باد و نفر
هم بملایمت رفتار شد
و بستگانرا دارند اما
معاینه نمینمایند هرگاه
و تصحیح نمایند مردم
و مفتشی نمی نمایند
فساد باشد

یکی از اعظم
که با امتیازات عالی
بفته حاکم منقلب شده
پس از اظهار تمجد
مجلس را فوراً ختم
یکی از صاحبان
که در سنه ۱۹۰۳ مر
طرائق سوال کرده بود
اعلیحضرت آذوار از
روز نامه طیمس
جرح نموده و ضم
اشرار و اتفاقات نا

کوچه و بازار میکردانند تا دم مسجد نو از آنجا میروند در خانه امام جمعه که جنب مسجد مذکور است حبسشان میکنند سرپا پس از مخایره با طهران تلگرافی عزل و تبعید قوام الملك میرسد و این دو سید را که هنوز زخمشان خوب نشده بود از حبس در آورده شادی کان و محترما در شهر گردش مینمایند و ضمنا شرح تمذیبات و اجازات قوام الملك را بیان میکنند تا همه کسی معرفت کامل در حقش حاصل نماید سپس تلگرافا از طهران حکم تبعید پسران قوام الملك را نیز می طابند و صریحا اظهار میدارند که اگر خون اینها ریخته شود کسی مسئولیت وارد نیست

(تلکرافات خارجه)

از لندن مورلی وزیر هندوستان در مجلس پارلمان اظهار داشته که بنابر اطلاعات حاصله اقداماتی که حکومت هندوستان بعمل آورده نتایج حسنه بخشیده خصوصا منع اجتماع اهالی بقصد فتنه و فساد که بخوبی جلوگیری از انتشار و سرایت بی نظمی در پنجاب شده است و فعلا در اغتشاش هم تخفیفی حاصل شده ولی با وجود اینها هنوز نمیتوانم حضار را اطمینان بدهم بر اینکه رفع عائله انقلاب شده باشد و حکومت عازم است که از این اقدامات مجدداً تا آخرین درجه که واجب است فرو گذارند و ولی بمحض اینکه علت مرتفع گردید این سختیها نیز موقوف خواهد شد با دو نفر مقصرین معروف لیج پاطوی و جیت سن هم بملایمت رفتار شده اجازه مکاتبه و مخایره با دوستان و بستگانرا دارند اما مراسلات آنها را قبل از رسانیدن معاينه مینمایند هرگاه متضمن پیغامات مهیجه باشد توقیف و تصحیح نمایند مردم معانت از ملاقات آنها بشرط نظارت و مفتشی نمی نمایند مگر اشخاصی که ملاقات آنها موهم فساد باشد

یکی از اعظم اجزاء پارلمان موسوم به سرپلسان که بابتیازات عالییه مفتخر بوده و در ضمن اجلاس مجلس بقتحالی منقلب شده و پس از اندکی فوت کرده صدر اعظم پس از اظهار تمجید و تحسین از خدمات مشار الیه مجلس را فوراً ختم کرده اند

یکی از صاحبمنصبان انگلیس موسوم بکنل لیج که در سنه ۱۹۰۳ مرتکب خیانتی شده و کمک از اهل طرانسوال کرده بود و یکسال تمام در حبس بود در اینموقع اعلیحضرت آندارد از خطا و جزای او عفو و اغماض فرمودند روز نامه طیلس مقاله مفصلی از وقایع مقدونیا جرح نموده و ضمنا اظهار میدارد شرارتهای اشرار و اتفاقات ناگوار آنجا بس عظیم و جانب

انظار است و لی ترتیب قسمی است که اگر دولتی بزم خدمت انسانیت و اظهار رشادت افسدای در رفع آن مفاسد نماید محتمل است که جنک سختی در تمام اروپا در بگیرد

از لندن دولت آلمان در مجلس کنفرانس لاهه در مسئله فکازهای ثابت و بسیار بعضی اظهارات نموده منجمه اجازت میدهد و تصویب مینماید که فکازهای بمحض تصادف کشتیها محترق و مخترق میشوند در نقاطیکه جرو قلمرو میدان جنک محسوب میشوند استعمال شوند.

دولت بلژیک عزم جزم کرده که مملکت ککورا جزو و ضمیمه مملکت خود نماید لهذا مسوده قانونی در اینخصوص مجلس پارلمان بلژیک کرده

در قسمتی از دیوان عدلیه انگلیس که مختص طلاق است در ماده شکایات بعضی از محترمات برضد شوهرش که نیز یکی از اعظم اعیان است تحقیقات و مذاکرات بعمل آمد بالاخره چنین حکم صادر شد که چون شوهر نسبت بزین بیرحمی و بد رفتاری مینموده — لهذا بر حسب قانون از یکدیگر تفریق شوند (این ترتیب در حکم طلاق رجعی است ولی هر قدر هم رجوع طولانی و ممتد باشد بر عهده شوهرش است که از عهده مصارف زینش برآید)

در افریقای جنوبی اشرار در صدد تخریب معادن و تمهید صاحبان آنها برآمده اند چنانچه یکی اروهتلای نزدیک جهنز بورك را بضرب دنا مت خراب نموده اند ولی بمتوقفین هوتل چندان صدمه وارد نیامده و همچنین سه معدن از معادن را میخوستند بضرب دنا مت مخروب و منکوب تارند ولی در هیچ مورد انقصود خود نایل نگردیدند

(اعلان)

تاریخ جنک روس و ژاپون ترجمه میرزا باقر خان مترجم فرانسه جزء جزء بطور هفتگی از دهم جمادی الثنیه طبع میشود طالبین باداره جریده نمدن و کتابخانههای عمومی رجوع فرمایند

(اعلان)

ماشین که از برای گیلز سیکار با مشتوک از اول کارخانه آلمان بهترین ماشین هاست برای ساختن گیلز و ضمنا هم فروخته میشود کاهذ برای مشتوک گیلز — آدرس تلگرافی و کاغذ (پاسگویچ باکو

حسن الحسینی الکاشانی